

22.01.2018

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 16 јануари 2018 година, врз основа на примена жалба од Милорад Милановиќ, поднесена против Телевизија Телма, ја донесе следната:

ОДЛУКА

ЖАЛБАТА СЕ ОТФРЛА КАКО НЕОСНОВАНА

Текстот не отстапува од професионалните
и етичките стандарди

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 29 декември 2017 година, Милорад Милановиќ поднесе жалба за прилогот насловен „Кој во владата фалсификува документи?“, објавен на 26 декември 2017 година, во емисијата „Ноќно студио“ на Телевизија Телма (www.telma.mk).

Во жалбата се наведува дека прилогот содржи повеќе фактички грешки и не се испочитувани начелата на Кодексот на новинарите.

„Ви доставувам документ од Централен регистар, во кој се гледа дека само две имиња се впишани како членови на надзорниот одбор на „М-НАВ“. Ова и било достапно на новинарката, дотолку повеќе што во прилогот се повикува оти користи друг документ од Централниот регистар“, посочува Милановиќ во жалбата.

Жалителот вели дека тоа што на Едмонд Калиќи му биле дадени лаптоп и клучеви од некоја канцеларија не било услов истиот да биде поставен на позиција член на Надзорниот одбор.

„Јавноста има право да ја знае вистината за назначувањето на членовите на Надзорниот одбор во „М-НАВ“, но патот до неа не е преку слушање на само една страна од приказната“, вели жалителот во жалбата, во која, сепак, нагласува дека бил исконтактиран од медиумот, но оти бил нерасположен и од здравствени причини, не можел да одговори на новинарските прашања.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со Телевизија Телма и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Главниот и одговорен уредник, Снежана Лупевска Созен и авторот на оспорениот текст, Билјана Николовска, одговорија на наводите на жалителот.

Од Телма категорично ги отфрлаат наводите на жалителот, а неговите тврдења ги оценија за неточни. Велат дека прилогот е професионален и поткрепен со документи како докази и оти се контактирани сите страни во скандалот, вклучително и Милорад Милановиќ.

„Господинот Милановиќ беше контактиран за да го каже својот став, а исто така, и му беше понудено да биде сниман со камера. Тој го одби ова, но во речиси десет - минутниот телефонски разговор откри дел од своите ставови, при што му беше посочено дека ќе биде цитиран, што може да се види во прилогот“, наведуваат од Телма во одговорот, нудејќи и прегледи од јавувања на телефонските броеви како потврда за тоа.

Во одговорот на жалбата, од Телевизијата посочуваат дека на жалителот, следниот ден, му биле испратени и прашања по електронска пошта, на кои тој воопшто не одговорил, туку ги обвинил дека се непрофесионални.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата во однос на содржината е **НЕОСНОВАНА** и дека во прилогот на „Телма“ нема прекршување на Кодексот на новинарите на Македонија.

При своето одлучување, Комисијата го зеде предвид и:

Член 4 (Јавен надзор над функционери) од Декларацијата на Комитетот на министри на Советот на Европа за слободата на политичка дебата во медиумите (872 состанок од 12.02.2004 година), во кој се вели дека функционерите мораат да го прифатат фактот дека, особено преку медиумите, се подложни на јавен надзор и критика во поглед на начинот на кој ја извршувале или извршуваат својата функција, онолку колку што е потребно за обезбедување транспарентност и одговорно вршење на нивните функции.

Пресудата на ЕСЧП Thoma Vs. Luxemburg 2001 , 5, каде што се вели дека:

“Медиумите имаат суштинска улога во демократското општество. Иако не смеат да се пречекорат одредени граници, особено во однос на угледот и правата на другите, сепак, должност на медиумите е да пренесуваат на начин што е доследен на нивните обврски и одговорности - информации и идеи за сите прашања од јавен интерес. Не само што медиумите имаат задача да пренесуваат такви информации и идеи, туку и јавноста има право да ги прима. Кога би било поинаку, медиумите не би биле во можност да ја играат својата важна улога на „чувар на јавноста“.

Пресудата на ЕСЧП Prager and Oberschlick Vs. Austria, 1995, 38 каде што се вели дека потребата на медиумите да ги објават вестите навреме треба да се земе предвид кога се прави рамнотежа меѓу неа и интересите на спротивната страна:

"Вестите се производ со ограничен рок на траење и одложувањето на нивното објавување, дури и за краток период, може да им ги одземе севкупната вредност и интересот".

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 16 јануари 2018 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина. Комисијата, најнапред, заклучи дека не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во неа. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

При своето одлучување, Комисијата, најпрво, констатираше дека оспорената содржина произлегува од јавниот интерес и обработува тема која е поткрепена со документи и аргументи.

Членовите на Комисијата заклучија дека жалителот г. Милановиќ е именуван за јавен функционер, и како таков подлежи на јавна дебата и е легитимна новинарска цел (чл.4 од Декларацијата на Комитетот на министри на Советот на Европа за слободата на политичка дебата во медиумите), бидејќи медиумите се чувари на јавниот интерес (Thoma Vs. Luxemburg 2001,5). Комисијата го зеде предвид и тврдењето на жалителот дека бил нерасположен и имал здравствени проблеми, но сепак медиумот постапил правилно бидејќи вестите и информациите имаат рок на траење и некогаш мора да се објават пред да се отвори јавна дебата за одредена тема (Prager and Oberschlick Vs. Austria, 1995, 38.)

Во продолжение, Комисијата утврди дека авторот користи неколку извори на информации и опфатени се повеќе страни, со што медиумот им дал можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став, конкретно објавува и цитат од жалителот.

Изборот на фактите во текстовите обезбедуваат објективна информација и ги согледуваат сите значајни аспекти на темата за која се говори. Критичкото следење на политичките процеси и употребата на политичката и економската моќ се главни обврски на медиумите.

Понатаму, Комисијата го зеде предвид и членот 1 од Кодексот на новинарите, според кој новинарот може да објави нешто за кое што нема доволно докази, а за кое има доволно индикатори дека е вистина, односно нешто за што постои основано сомнение. Основано сомнение подразбира презентирање аргументи кои се разумни и кои се индикатор дека нешто е вистина, без да имаме конкретен доказ за вистинитоста.

Според горенаведеното, Комисијата за жалби констатираше дека во прилогот „Кој во Владата фалсификува документи?“, објавен на Телевизија Телма, се испочитувани сите членови од Кодексот на новинарите на Македонија, кои се во корелација со темата што ја обработува:

Член 1: „Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата

не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.

Член 3: „Новинарот ќе настојува да биде обезбедено објавување на исправка, деманти и одговор во случај кога ќе биде утврдена неточност на информацијата“.

Член 4: Новинарот ќе го назначи изворот на информациите, но ако изворот бара да остане анонимен, новинарот ќе го заштити“.

Член 14: „Известувањето од политичките процеси, посебно од изборите, треба да биде непристрасно и избалансирано. Новинарот мора да обезбеди професионална дистанца од политичките субјекти“.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Филип Гурчиновски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски и Гоце Герасимовски.

Се обврзува Телевизија Телма (www.telma.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

